

**Pankkien Tupas-tunnistuspalvelun
tunnistusperiaatteet
v2.0b 28.3.2011**

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
1.1 Yleiskuvaus	4
1.2 Dokumentin nimi ja yksilöintitiedot	5
1.3 Osapuolet.....	5
1.3.1 Pankit	5
1.3.2 Palveluntarjoaja	5
1.3.3 Järjestelmätoimittaja	5
1.3.4 Tunnistautuva asiakas	5
1.4 Pankkitunnusten ja Tupas-tunnisteen käyttötarkoitus	5
2 Standardin hallinnolliset tiedot	6
2.1 Hallinnoiva organisaatio.....	6
2.2 Immateriaalioikeudet	6
2.3 Nimeämiskäytäntö ja määritelmät.....	6
2.4 Tietojen julkaiseminen ja saatavuus	6
3 Palvelun käyttöönotto	7
3.1 Sopimus pankin ja palveluntarjoajan välillä	7
3.2 Soveltuvuus toimintaan ja toimialaan	7
3.3 Oikeusvaikutuksista sopiminen.....	8
3.4 Henkilötunnuksen käsittely	8
3.5 Tupas-nimen ja Tupas-palvelua tuottavien pankkien liikemerkkien käyttö markkinoinnissa	8
4 Pankkitunnukset	9
4.1 Pankkitunnusten hakijan ensitunnistaminen	9
4.2 Pankkitunnuksia koskevat sopimukset.....	9
4.3 Sulkupalvelu.....	9
5 Palvelun käyttö.....	10
5.1 Tunnistamisasiakirjan tietojen säilyttäminen	10
5.2 Tietojen luovuttaminen ja pankkisalaisuus	10
5.3 Palveluntarjoajan tiedot	10
5.4 Lokitiedot palvelun käytöstä, tietojen säilyttäminen.....	11
5.4.1 Säilytysaika.....	11
5.4.2 Tietojen luovuttaminen ja pankkisalaisuus.....	11
5.5 Palveluntarjoajan tarkisteavain.....	11
5.6 Toiminnan jatkuvuus, häiriöhallinta ja poikkeustapauksien käsittely.....	11
5.7 Tupas-palvelun välityksellä saatujen tietojen käyttö.....	12
5.8 Kertakirjautuminen ja istunnon siirto.....	12
6 Tupas-palvelun keskeyttäminen ja sopimuksen päättymisen	12
6.1 Irtisanomisoikeus.....	12
7 Tekniset turvajärjestelyt.....	12
7.1 Pankkitunnusten ja palveluntarjoajan avainten luominen ja käyttöönotto	12
7.2 Tunnusten ja avainten suojaus.....	13
7.3 Tietotekniset turvajärjestelyt	13
7.4 Aikaleima	13
8 Tunniste- ja sulkulistaprofiili	13
9 Auditointi ja -tarkastukset.....	13
9.1 Valvovien viranomaisten lakisääteinen oikeus tarkastukseen.....	13
LIITE 1 PANKKIKOHTAISET YHTEYSTIEDOT	14
LIITE 2 ENSITUNNISTAMISESSA KÄYTETTÄVÄT ASIAKIRJAT	16

28.3.2011

MUUTOSLUETTELO

<u>Versio</u>	<u>Sivu</u>	<u>Huomautus</u>
v1.1	7	3.1 kolmas kappale virheellisesti, korjattu pankkijohtokunnan 19.12.2007 päätöksen mukaiseksi
v2.0	kaikki	nimi muutettu tunnistuspalveluksi ja luovuttu termin "varmenne" käytöstä, tarkennettu tunnistusperiaatteita, siirretty yhteystiedot palvelukuvauksesta
v2.0b	11 16	Tarkisteavaimen minimipituus, generointi ja uusiminen Tunnistamisasiakirjojen hyväksyntää tarkennettu

HYVÄKSYMINEN

<u>Versiotunnus</u>	<u>Päivämäärä</u>	<u>Hyväksyjä</u>
v1.0	18.6.2008	Pankkitekniikkavaliokunta
v2.0	15.3.2010	Maksuliiketoimikunta
v2.0b	20.1.2011	Maksuliiketoimikunta

28.3.2011

1 Johdanto

1.1 Yleiskuvaus

Pankkien Tupas-tunnistuspalvelun (jatkossa ”Tupas-palvelu”) avulla sähköisiä asiointipalveluita tarjoava yritys tai yhteisö (jatkossa ”Palveluntarjoaja”) voi tunnistaa asiakkaansa Tupas-tunnisteita hyväksikäyttäen. Tupas-palvelussa pankki tunnistaa asiakkaan vahvalla sähköisellä tunnistamisella¹ omien rekisteriensä perusteella.

Tupas-palvelua käytetään ensisijaisesti sähköiseen tunnistamiseen ja sähköiseen allekirjoittamiseen palveluntarjoajan asiointipalveluissa.

Tupas-palvelu on pankkien yhteisesti määrittelemä. Kukin pankki tunnistaa asiakkaansa samoilla pankkikohtaisilla tunnisteilla (jatkossa ”pankkitunnukset”), joita asiakas käyttää pankin omissa palveluissa. Tupas-palvelu soveltuu käytettäväksi verkkopalveluihin, joissa on tarve tunnistaa asiakkaat luotettavasti. Pankkien käyttämät vaihtuvat tunnusluvut täyttävät turvallisen tunnistustapahtuman kriteerit.²

Palveluntarjoaja tunnistaa asiakkaansa lähettämällä tunnistuspyynnön asiakkaalle, joka siirtyy pankkinsa tunnistepalveluun painamalla pankkinsa tunnistuslinkkiä. Palveluntarjoajan tunnistuspyyntö välittyy asiakkaalta pankin Tupas-palveluun, joka lähettää tunnistamisen jälkeen asiakkaalle vastaussanomana (”Tupas-tunniste” tai ”Tunniste”)³. Asiakas tarkastaa vastaanottamansa Tunnisteen tiedot, joiden hyväksymisen jälkeen hän palaa takaisin palveluntarjoajan palveluun, jolloin Tunnisteen tiedot välittyvät palveluntarjoajalle. Asiakas voi halutessaan peruuttaa tai hylätä tunnistustapahtuman joko ennen tunnistautumistaan tai Tunnisteen tarkastamisen yhteydessä.

Tupas-palvelussa pankki huolehtii ainoastaan asiakkaan tunnistamisesta palvelukuvauksessa mainitulla tavalla eikä vastaa asiakkaan ja palveluntuottajan välisen oikeustoimen sitovuudesta tai sisällöstä. Palveluntarjoaja ja asiakas voivat sopia Tupas-tunnisteen käytöstä osana sähköistä allekirjoitusta⁴ asiakkaan ja palveluntarjoajan välisessä oikeustoitimessa, mikä mahdollistaa erilaisten hakemusten vastaanottamisen sekä sopimusten tekemisen verkossa. Palveluntarjoajan on huolehdittava muista sähköisen allekirjoituksen edellyttämistä seikoista, kuten tietojen kokonaisuuden hallinnasta, eheydestä, kiistämättömyydestä ja vastaussanomien tallentamisesta. Tupas-tunnisteen käyttämistä sähköisenä allekirjoituksena tukevat vastaussanomien aikaleimat ja pankkien lokitiedot.

¹ Vahva sähköinen tunnistaminen koostuu jostain, mitä käyttäjä: tietää (esim. käyttäjätunnus), omistaa (esim. salasanalista tai kertakäyttöisiä tunnuksia generoiva turvalaskin tai muu väline), on (esim. sormenjälki). Kahden näistä vaatimuksista on toteuduttava samanaikaisesti - Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista (617/2009), 2 § 1 mom. 1 kohta.

² Kiinteän salasanan ja käyttäjätunnuksen yhdistelmä ei täytä vahvan sähköisen tunnistamisen kriteereitä.

³ Tupas-tunniste on ainutkertainen ja se on aikaleimalla sidottu sekä palveluntarjoajan kyseiseen palvelutapahtumaan että asiakkaaseen.

⁴ Sähköisellä allekirjoituksella tarkoitetaan sähköisessä muodossa olevaa tietoa, joka on liitetty tai joka loogisesti liittyy muuhun sähköiseen tietoon ja jota käytetään allekirjoittajan henkilöllisyyden todentamisen välineenä. Tunnistusvälinettä voidaan käyttää oikeustoimen tekemiseen, jollei muualla laissa tai 18 §:ssä muuta säädetä - Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista (617/2009), 2 § 1 mom. 9 kohta ja 5 §.

28.3.2011

1.2 Dokumentin nimi ja yksilöintitiedot

Nämä Tupas-tunnistusperiaatteet ovat Finanssialan Keskusliitossa luotu kuvaus Tupas-määrityksen mukaisen pankkien Tupas-tunnistuspalvelun menettelytavoista ja toimintaperiaatteista. Dokumentissa kuvataan ne menettelytavat ja toimintaperiaatteet, jotka koskevat asiakkaan ja palveluntarjoajan tunnistamista, pankkitunnusten elinkaarta ja hallintointia sekä liiketoimintaan liittyviä juridisia kysymyksiä.

1.3 Osapuolet

1.3.1 Pankit

Pankit toimivat Tupas-tunnistuspalvelussa tunnisteiden tuottajina ja tunnistavat henkilön tai/ja yrityksen palveluntarjoajan puolesta sopimuksen perusteella. Lisäksi pankki tunnistaa tunnistautuvalle asiakkaalle tämän tunnistusta pyytäneen palveluntarjoajan.

Pankilla tarkoitetaan Suomessa toimivaa luottolaitosta tai Suomessa toimiluvan saaneen luottolaitoksen sivuliikettä.

1.3.2 Palveluntarjoaja

Palveluntarjoaja tekee Tupas-palvelun käytöstä sopimukset kunkin Tupas-palvelua tarjoavan pankin kanssa. Palveluntarjoaja käyttää palvelussaan Tupas-tunnisteita palvelussa asioivan asiakkaan luotettavaan tunnistamiseen. Pankki ja palveluntarjoaja eivät ole tunnistuspalvelussa suorassa yhteydessä keskenään.

1.3.3 Järjestelmäntoimittaja

Palveluntarjoajan järjestelmäntoimittajan ja pankkien välillä ei ole sopimus- tai muuta alihankintasuhdetta. Järjestelmäntoimittaja rakentaa palveluntarjoajan palveluun Tupas-palvelun käyttöönoton edellyttämät tekniset ominaisuudet.

1.3.4 Tunnistautuva asiakas

Asiakas on pankkitunnusten haltija, joka asioi palveluntarjoajan verkkopalvelussa. Tunnistautuva asiakas on keskeisessä asemassa palvelun käytössä. Asiakas ohjaa tietojensa välitystä palveluntarjoajan ja pankkinsa välillä.

1.4 Pankkitunnusten ja Tupas-tunnisteen käyttötarkoitus

Tupas-palvelu soveltuu sekä kuluttajille että yrityksille suunnattuihin verkkopalveluihin. Tupas-palvelu mahdollistaa palveluntarjoajan palvelua käyttävän henkilön luotettavan tunnistamisen ja antaa mahdollisuuden sopimusten allekirjoittamiseen ja valtuuksien tarkastamiseen sekä Tupas-palvelua käyttävän yrityksen tunnistamisen.

Tupas-palvelun avulla tehtyä tunnistusta tarvitaan verkkopalveluissa, joissa käsitellään luottamuksellista tai taloudellisesti arvokasta informaatiota tai, kun halutaan tehdä sitovia oikeustoimia tai tarkastaa henkilön ikä.

28.3.2011

2 Standardin hallinnolliset tiedot

2.1 Hallinnoiva organisaatio

Finanssialan Keskusliitto hallinnoi, kehittää ja ylläpitää Tupas-määritystä ja siihen liittyvää dokumentaatiota.

Kulloinkin voimassa oleva Tupas-palvelun tekninen kuvaus, tunnistusperiaatteet ja käytönottomenettely sekä Tupas-palvelun tuottamiseen osallisten osapuolten roolit ja oikeussuhteet on tarkemmin kuvattu Finanssialan Keskusliiton ylläpitämässä dokumenteissa.

Pankit tarjoavat ja myyvät Tupas-palvelua omilla vakioehdoillaan omissa nimissään omille yrittäjä- ja yhteisöasiakkailleen.

2.2 Immateriaalioikeudet

Finanssialan Keskusliitto omistaa tekijänoikeudet ja kaikki muut standardiin liittyvät immateriaalioikeudet, kuten tekijänoikeuden Tupas-dokumentaatioon, Tupas-tuotenimikkeen (tavaramerkki) ja Tupas-palvelusta kertovan sivuston tekijänoikeudet.

Finanssialan Keskusliiton julkaisemaa dokumentaatiota saa selata, tallentaa tai tulostaa osia omaa käyttöä varten Suomen tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön asettamissa rajoissa. Muu käyttö ilman Finanssialan Keskusliiton antamaa nimenomaista lupaa on kielletty. Aineistoa tai sen osaa ei saa lainata tai julkisesti levittää ilman Finanssialan Keskusliiton ennalta antamaa kirjallista lupaa. Mikäli Finanssialan Keskusliitto antaa siihen nimenomaisen kirjallisen luvan, aineistoa saa käyttää vain lain, viranomaisohjeiden ja hyvän tavan mukaisessa asiallisessa asiayhteydessä ja lähteeksi on ilmoitettava Finanssialan Keskusliitto.

2.3 Nimeämiskäytäntö ja määritelmät

Pankkien tunnistamiseen soveltuvat tunnuksot ovat kullakin pankilla oman nimisensä. Tupas-dokumentaatioissa näistä tunnuksista käytetään yhteisnimitystä ”pankkitunnukset”, joiden lisäksi pankki voi käyttää tunnistamiseen myös muita pankin hyväksymiä etätunnistusvälineitä. Kussakin pankissa käytetään Tupas-määrityksen mukaisista palveluista pankkikohtaisia nimiä.

2.4 Tietojen julkaiseminen ja saatavuus

Tupas-määritykseen liittyvä julkinen dokumentaatio on saatavilla Finanssialan Keskusliiton www-sivuilta osoitteesta www.fkl.fi.

Tupas-määritys koostuu seuraavista julkisista dokumenteista:

- Pankkien Tupas-tunnistuspalvelu palveluntarjoajille - palvelukuvaus ja palveluntarjoajan ohje
- Pankkien Tupas-tunnistuspalvelu – tunnistusperiaatteet

28.3.2011

3 Palvelun käyttöönotto

3.1 Sopimus pankin ja palveluntarjoajan välillä

Palveluntarjoajan on tehtävä erillinen sopimus kaikkien niiden pankkien kanssa, joiden tuottamaa Tupas-palvelua palveluntarjoaja tahtoo käyttää.

Pankin kanssa sovitaan mm. osapuolten välisen palvelutuotannon tekniset ratkaisut ja niiden rakentaminen, teknisistä ratkaisuista aiheutuvien kustannusten jakoperusteet, vastuunjako ja vastuunrajaukset sekä yhteistyön kaupalliset ehdot. Sopimukset tehdään käyttäen Tupas-palvelua varten laadittuja pankkikohtaisia ehtoja. Pankkikohtaiset yhteystiedot ovat tämän kuvauksen liitteenä 1.

Pankki voi kieltäytyä sopimuksesta pankin asiakkaana olevan palveluntarjoajan kanssa, jos on ilmeistä, että Tupas-tunnistetta käytettäisiin hyvän tavan tai lain vastaisessa toiminnassa taikka jos tunnisteen käyttämisestä voisi aiheutua pankille taloudellista tai aiheetonta vahinkoa.

Tupas-palveluun liittyvässä toiminnassa on keskeistä, että siihen osalliset palveluntarjoajat tarjoavat palveluosansa omissa nimissään. Toteutuksessa tulee korostaa pankin tuottaman palveluosan ja palveluntarjoajan palvelun rajapinnan erottuvuutta. Asiakkaan on kyettävä selkeästi havaitsemaan, kuka tuottaa kulloinkin käytettävän palvelun ja vastaa siitä (palveluntarjoajan yksilöinti).

Tupas-palvelun käyttöönottopäivä sovitaan sopimuksen teon yhteydessä. Palveluntarjoajan tiedot rekisteröidään kussakin pankissa ja palveluntarjoaja ilmoittaa kullekin pankille erikseen, kun hänen sopimustietoihinsa tulee muutoksia.

Pankki toimittaa palveluntarjoajalle sopimuksen teon jälkeen palvelussa käytettävän pankkikohtaisen asiakastunnuksen ja tarkisteavaimen. Tiedot toimitetaan palveluntarjoajalle pankkikohtaisella menettelyllä joko sähköisessä muodossa tai paperitulosteena.

Testausvaiheessa käytettävät pankkikohtaiset tiedot ovat saatavilla pankkien palvelukuvauksissa. Palveluntarjoaja voi testata palvelua tuotantoympäristössä jo ennen kuin sopimus on tehty käyttämällä pankkikohtaisia testitunnuksia.

Palveluntarjoaja ei saa ilman pankin lupaa monistaa Tupas-palvelua eikä liittää Tupas-painikkeita esim. sähköposteihin tai rakentaa Tupas-palvelua muille kuin palveluntarjoajan nimissä olevalle www-sivulle.

3.2 Soveltuvuus toimintaan ja toimialaan

Tupas-palvelu soveltuu käytettäväksi kaikille yksityisille ja julkisoikeudellisille palveluntarjoajille, kaikkiin palveluihin ja kaikille toimialoille sillä ehdolla, että kyseistä toimintaa voi aineellisoikeudellisen lainsäädännön mukaan harjoittaa sähköisessä muodossa (esimerkiksi kiinteistökauppaa ja jäämistö- ja perheoikeudellisia sopimuksia koskevat säädökset).

28.3.2011

Palveluntarjoaja vastaa Tupas-palvelun soveltuvuudesta palveluntarjoajan toimintaan. Palveluntarjoajan on aina syytä etukäteen varmistaa Tupas-palvelun käyttöönotto oman toimialansa valvojalta esimerkiksi, kun palveluntarjoajalle on säädetty toimialakohtaisissa erityislaeissa, rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa tai asetuksissa velvoitteita asiakkaan tunnistamiseen.

Tällaisia palveluntarjoajia ovat mm. talletuspankit, rahoituslaitokset, rahasto-yhtiöt, sijoituspalveluyhtiöt, pankkiiriliikkeet ja henki- ja eläkevakuutusyhtiöt.

Eräillä toimialoilla ulkoistamiseksi katsottavat hankkeet, asiamiehen tai alihankkijan käyttötilanteet saattavat jo sinänsä edellyttää vakioehdoista poikkeavaa sopimista.

3.3 Oikeusvaikutuksista sopiminen

Asiakkaan ja pankin välisen pankkitunnuksia koskevan sopimuksen ehdot eivät koske tunnistautuvan asiakkaan ja Tupas-palvelua hyödyntävän palveluntarjoajan välistä oikeussuhdetta. Sen vuoksi palvelun ehdoista ja allekirjoitusvaikutuksesta on aina tarvittaessa sovittava erikseen asiakkaan ja palveluntarjoajan välillä.

Pankkitunnusten käyttö sähköiseen allekirjoitukseen edellyttää, että palveluntarjoaja sopii tästä oikeusvaikutuksesta nimenomaisesti asiakkaan kanssa esim. palveluntarjoajan oman verkkopalvelun käyttöliittymässä lomakkeen tms. yhteydessä.

Tupas-tunnisteiden käytöstä syntyvät lokitiedot tulee voida täsmäyttää kiistämättömällä tavalla palveluntarjoajan toimesta. Palveluntarjoajan omien palveluiden käytöstä syntyvien lokitietojen määrittelyt ovat palveluntarjoajan vastuulla.

3.4 Henkilötunnuksen käsittely

Palveluntarjoaja vastaa siitä, että sillä on kyseisessä palvelussa oikeus käsitellä selväkielistä henkilötunnusta, mikäli se on halunnut ottaa käyttöönsä Tupas-tunnisteiden selväkielisen toimituksen.

3.5 Tupas-nimen ja Tupas-palvelua tuottavien pankkien liikemerkkien käyttö markkinoinnissa

Asiointipalvelussa käytettävien, pankkikohtaisten painikkeiden kuvatiedostot on noudettavissa ko. pankin www-sivuilta kunkin pankin erikseen ilmoittamasta osoitteesta. Painikkeiden kokoja tai värejä ei saa muuttaa. Tarkemmat ohjeet kuvien käytöstä ovat pankkikohtaisissa palveluntarjoajan ja pankin välisessä palvelusopimuksen ehdoissa. Painikkeen kuvaa ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin sopimuksessa on sovittu.

28.3.2011

4 Pankkitunnukset

4.1 Pankkitunnusten hakijan ensitunnistaminen

Pankki tunnistaa pankkitunnusten hakijan henkilökohtaisesti viranomaisen myöntämästä haltijansa henkilöllisyyden luotettavasti osoittavasta asiakirjasta. Ensitunnistamisessa käytettävät asiakirjat on kuvattu liitteessä 2.

Ensitunnistamisen henkilökohtaisuudesta voidaan poiketa, jos tunnistuspalvelun tarjoajat ovat tehneet keskenään sopimuksen mahdollisuudesta luottaa toistensa tekemään ensitunnistamiseen. Tunnistusvälinettä voidaan tällöin hakea sähköisesti. Tunnistuspalvelun tarjoajien on sopimuksessaan määriteltävä, kuinka vastuu mahdollisesta alkuperäisen ensitunnistamisen virheellisyydestä niiden keskinäisessä suhteessa jakaantuu. Suhteessa vahingon kärsineeseen vastaa se tunnistuspalvelun tarjoaja, joka luottaa toisen tekemään ensitunnistamiseen.⁵

Pankki voi käyttää tunnistamisessa asiamiestä, mikäli pankki ja asiamies ovat sopineet tästä viranomaisten edellyttämällä tavalla.

4.2 Pankkitunnuksia koskevat sopimukset

Pankkitunnusten luovuttamisesta ja käytöstä solmitaan tunnusten hakijan ja pankin sopimus. Ensimmäiset tunnuksot on noudettava henkilökohtaisesti, jolloin asiakas tunnustetaan luotettavasti. Jatkossa kertakäyttöiset tunnuksot voidaan lähettää postitse asiakkaalle, mikäli asiakkaalla on ennestään voimassa olevat tunnuksot, joilla hän hakee sähköisesti uudet. Asiakas ei voi valtuuttaa toista noutamaan pankkitunnuksia puolestaan.

Lukkiutuneet tunnuksot voidaan vapauttaa vain niiden haltijan tunnustamisen yhteydessä.

Pankki voi käyttää sopimuksen solmimisessa ja tunnusten luovuttamisessa asiamiestä mikäli pankki ja asiamies ovat sopineet tästä viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Jos pankkitunnuksot tulevat yritys/yhteisökäyttöön, pankkitunnuksista sovitaan ja ne noudetaan soveltuvin osin kuten henkilöasiakkaan pankkitunnuksot.

4.3 Sulkupalvelu

Pankit tarjoavat pankkitunnusten käyttäjille ympärivuorokautista (24/7) pankkikohtaista sulkupalvelua, jonne asiakas voi ilmoittaa pankkitunnusten katoamisesta tai joutumisesta väärin käsiin. Sulkupalveluista voi lukea tarkemmin pankkien omilta www-sivuilta. Sulkupalveluvaihtoehdot ovat pankkikohtaisia.

⁵ Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista (617/2009), 17 § 2 mom.

28.3.2011

5 Palvelun käyttö

5.1 Tunnistamisasiakirjan tietojen säilyttäminen⁶

Pankissa on asiakkaan tunnistaminen (henkilöllisyyden todentaminen) dokumentoitava ja arkistoitava siten, että jälkeenpäin voidaan osoittaa, mihin tietoihin tunnistaminen perustuu ja kuka asiakkaan on tunnistanut. Tiedot on arkistoitava vähintään viisi vuotta asiakassuhteen päättymisestä. Tunnistamisesta tehdään merkintä asiakasta koskeviin asiakirjoihin tai tiedostoihin. Säilytettäviä tietoja ovat vähintään seuraavat:

- asiakkaan henkilöllisyyttä koskevat tiedot
- henkilöllisyyden todentamisessa käytetyn asiakirjan nimi, asiakirjan numero tai muu tunnistetieto ja myöntäjä tai kopio henkilöllisyysasiakirjasta
- tunnistamisen suorittaneen henkilön nimi.

5.2 Tietojen luovuttaminen ja pankkisalaisuus

Tupas-palvelun yhteydessä asiakas antaa pankille suostumuksen palvelun käytössä välttämättömien asiakastietojen välittämiseen palveluntarjoajalle. Palveluntarjoajan tulee käsitellä näitä tietoja luottamuksellisesti henkilötietolain ja palveluntarjoajan toimialakohdaisen lainsäädännön ja viranomais määräysten mukaisesti.

Mikäli Tupas-palvelua käyttänyt asiakas kiistää asiointinsa ja palveluntarjoaja tästä tai muusta syystä tarvitsee asiakkaan pankista todistelua tai muuta riskienhallintaa varten lisätietoja, pankki ei saa pankkisalaisuuden vuoksi tietoja luovuttaa, ellei asiakas ole antanut palveluntarjoajalle tietojen luovuttamiseen suostumusta. Palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että se Tupas-palvelun käytön yhteydessä pyytää tarvittaessa asiakkaalta etukäteen suostumuksen myös näitä tilanteita varten.

5.3 Palveluntarjoajan tiedot

Palveluntarjoajan tulee antaa verkkosivuillaan itsestään täsmällistä, selkeää ja helposti saatavilla olevaa tietoa. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi:

- palveluntarjoajan yhteystiedot
 - kaupparekisteriin merkitty toiminimi,
 - liiketoiminnassa mahdollisesti käytettävä aputoiminimi tai muu nimi,
 - päätoimipaikan osoite, sähköpostiosoite tai muu sähköinen yhteystieto,
- vaihtoehtoinen tapa ottaa yhteyttä, esim. puhelinnumero,
- yritys- ja yhteisötunnus,
- kenelle palvelu on suunnattu,
- palveluntarjoajaa valvova viranomainen,
- kuinka ja missä palvelua koskevat erimielisyydet selvitetään,
- minkä talletussuoja- tai sijoittajansuojajärjestelmän piiriin palvelu kuuluu ja
- mitkä ovat palvelun hinnat ja miten kustannukset muodostuvat.

Asiakkaan on helposti ja selvästi voitava havaita ja erottaa, milloin hän siirtyy Tupas-palvelun tuottajan sivulta muun palveluntarjoajan sivulle.

⁶ Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä (503/2008) 10 §.

28.3.2011

5.4 Lokitiedot palvelun käytöstä, tietojen säilyttäminen

Kunkin pankin Tupas-sovellus kirjoittaa Tupas-palvelun käytöstä lokia.

Tupas- palvelun käytön yhteydessä pankki välittää palvelua käyttävän tunnistetun asiakkaan tiedot palveluntarjoajan tietojärjestelmään. Palveluntarjoajan vastuulla on näiden tunnistus- ja/tai allekirjoitustapahtuman tietojen täsmäytettävyys siihen tapahtumaan (sopimus, hakemus tms.), jossa Tupas-palvelua käytettiin. Palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että sen oma asiointipalvelu kirjoittaa palvelun käytöstä lokia. Nämä lokitiedot tulee voida täsmäyttää ns. audit trail-tiedoilla sen tapahtuman tietosisältöön (tietokantaan/tietokantoihin, jotka muodostavat tapahtuman koko tietosisällön), johon Tupas-palvelun käyttö liittyi.

5.4.1 Säilytysaika

Pankit säilyttävät Tupas-palvelun käytöstä syntyneitä lokitietoja lain ja viranomais määräysten mukaisen vähimmäisajan.

Palveluntarjoaja säilyttää Tupas-palvelun välityksellä saamiaan asiakastietoja toimialakohtaisen lainsäädännön ja henkilötietolain mukaisen ajan, jonka jälkeen henkilötiedot on hävitettävä.

5.4.2 Tietojen luovuttaminen ja pankkisalaisuus

Pankin lokitiedot ovat pankkisalaisuuden alaisia tietoja eikä niitä luovuteta palveluntarjoajalle. Pankki saa luovuttaa Tupas-palvelun käytöstä syntyneitä lokitietoja asiakkaan suostumuksella.

5.5 Palveluntarjoajan tarkisteavain

Tarkisteiden laskennassa käytetty turva-avain eli tarkisteavain (MAC-avain) on satunnainen ja vähintään 32-merkkinen⁷. Turvallisuuden takaamiseksi pankki käyttää vaihtuvia attribuutteja palveluntarjoajalle toimitettavan tarkisteavaimen generoinnissa.

Tarkisteavain vaihdetaan pankin toimesta säännöllisesti ja se voidaan vaihtaa myös palveluntarjoajan toivomuksesta. Avaimen vaihdossa käytetään pankkikohtaisia menettelyjä, jotka on kuvattu pankkien järjestelmäkuvaauksissa.

5.6 Toiminnan jatkuvuus, häiriöhallinta ja poikkeustapauksien käsittely

Pankit tuottavat Tunnistuspalvelua pankkikohtaisten ehtojen nojalla.

Pankeilta edellytetään palveluiden osalta jatkuvuussuunnitelmaa, jonka osana on kuvattu häiriötiedotus- ja -hallintaprosessi.

⁷ Kaikkien 1.4.2011 alkaen toimitettavien avainten minimipituus on 32 merkkiä eli 64 merkkiä heksadesimaalimuodossa.

28.3.2011

5.7 Tupas-palvelun välityksellä saatujen tietojen käyttö

Tupas-palvelussa pankin palveluntarjoajalle välittämä tunnistustapahtumatieto on tarkoitettu käytettäväksi vain sen yksittäisen tapahtuman yhteydessä, johon Tupas-palvelun käyttö liittyy. Pankkikohtaisissa vakioehdoissa voi olla erilaisia käyttörajoituksia Tupas-palvelun kautta saatujen tietojen osalta.

Palveluntarjoaja ei saa, ellei pankkikohtaisesti palveluntarjoaja ole kirjallisesti toisin sopinut, käyttää saamiaan tietoja muihin käyttötarkoituksiin. Uusien tunnuksien luominen Tupas-tunnisteiden avulla on sallittua vain jos Tupas-palvelua tarjoavan pankin ja tunnistuspalvelua käyttävän palveluntarjoajan välisessä sopimuksessa on erikseen sovittu luotamuksesta toistensa tekemään ensitunnistukseen.

5.8 Kertakirjautuminen ja istunnon siirto

Kertakirjautumisella (Single-Sign-On) tarkoitetaan tässä menetelmää, jossa asiakas kirjautuu usean palveluntarjoajan palveluun yhdellä Tupas-tunnistuksella. Kertakirjautuminen ei ole sallittua Tupas-tunnisteilla.

Istunnon siirto (session siirto) tarkoittaa siirtymistä palvelusta toiseen ilman uutta Tupas-tunnistusta siten, että asiakas kirjautuu ulos edellisestä palvelusta ja on kerralla kirjautuneena vain yhteen palveluun.

Istunnon siirrosta voidaan sopia seuraavilla edellytyksillä

- jokainen palveluntarjoaja, jonka palveluun asiakas voidaan siirtää, tekee sopimuksen istuntojen siirrosta pankkien kanssa
- palveluntarjoaja tallentaa lokitiedot kaikista istunnon siirroista
- pankeilla on mahdollisuus saada tietoja istunnon siirroista esimerkiksi virhetilanteiden ja väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi
- palveluntarjoajan tulee näyttää selkeästi asiakkaalle kenen tarjoamassa palvelussa asiakas on kirjautuneena
- tehtäessä sitovia oikeustoimia siirrettyssä istunnossa, Tupas-tunnistus tulee tehdä tapahtuman vahvistamiseksi.

6 Tupas-palvelun keskeyttäminen ja sopimuksen päätyminen

6.1 Irtisanomisoikeus

Palveluntarjoaja ja pankki sopivat pankkikohtaisissa ehdoissa Tupas-sopimuksen irtisanomiseen liittyvistä seikoista sekä pankin oikeudesta keskeyttää Tupas-palvelun käyttäminen.

7 Tekniset turvajärjestelyt

7.1 Pankkitunnusten ja palveluntarjoajan avainten luominen ja käyttöönotto

Pankkitunnusten ja palveluntarjoajan avainten luomiseen käytettävät pankin laitteet ja ohjelmistot on suojattu fyysisillä ja ohjelmallisilla turvatoimilla. Avaimia säilytetään ja niiden oikeellisuus tarkistetaan erityisen, asiattomalta käytöltä suojatun ympäristön sisällä.

28.3.2011

7.2 Tunnusten ja avainten suojaus

Mitään luottamuksellista tietoa, jota käsitellään avainten luomiseen ja yksilöintiin käytettävässä järjestelmässä ei päästetä järjestelmän ulkopuolelle valvomattomalla tavalla.

7.3 Tietotekniset turvajärjestelyt

Järjestelmän turvaominaisuudet takaavat yksilötason pääsynvalvonnan ja jäljitettävyyden jokaisen pankkitunnusten ja avainten hallinnointiin liittyvän toimenpiteen ja tehtävän osalta.

7.4 Aikaleima

Tupas-palvelussa ei ole omaa aikaleimapalvelua. Kukin osapuoli pitää itsenäisesti yllä palveluun liittyvien tietojärjestelmien kelloja.

8 Tunniste- ja sulkulistaprofiili

Tupas-tunnisteen tietosisältö on kuvattu Tupas-määrityksessä⁸.

Tunnisteiden ainutkertaisuuden takia tunnisteita ei voi käyttää kuin kerran, joten niitä varten ei ole olemassa erillistä sulkulistaa.

Pankki pitää yllä omaa pankkitunnusten sulkupalvelua. Tupas-tunnisteita ei myönnetä suljetuille pankkitunnuksille.

9 Auditointi ja -tarkastukset

9.1 Valvovien viranomaisten lakisääteinen oikeus tarkastukseen

Pankki huolehtii siitä, että sen tietojärjestelmä ja pankkitunnusten sekä Tupas-tunnisteiden jakeluprosessi ovat valvovien viranomaisten tarkastettavissa.

⁸ Pankkien Tupas-tunnistuspalvelu palveluntarjoajille, palvelukuvaus ja palveluntarjoajan ohje

28.3.2011

LIITE 1 PANKKIKOHTAISET YHTEYSTIEDOT

HANDELSBANKEN

Sopimusasiat	Oma konttori
Tunnukset ja avaimet	Noudetaan pankista
Asiakasneuvonta ja tekniset ongelmat	<ul style="list-style-type: none">• HelpDesk 010 444 2545 pankkipäivinä klo 8-17
Sähköposti	finhelp@handelsbanken.fi

NORDEA PANKKI SUOMI OYJ

Sopimusasiat	Oma konttori
Tunnukset ja avaimet	Toimitetaan postitse sopimuksessa mainitulle yhteyshenkilölle.
Asiakasneuvonta ja tekniset ongelmat	Yritysten maksuliikeneuvonta
	<ul style="list-style-type: none">• Suomeksi: 0200 67210 (0,11 €/min + pvm/mpm) Pankkipäivinä klo 8 – 18• Ruotsiksi: 0200 67220 (0,11 €/min + pvm/mpm) Pankkipäivinä klo 9 - 16.30• Englanniksi: 0200 67230 (0,11 €/min + pvm/mpm) Pankkipäivinä klo 9 – 18

OSUUSPANKIT

Sopimusasiat	Oma osuuspankki
Tunnukset ja avaimet	Noudetaan pankin konttorista
Asiakasneuvonta	Osuuspankin puhelinpalvelu: <ul style="list-style-type: none">• Suomeksi: 0100 0500• Ruotsiksi: 0100 9051
Sähköposti	verkkopainikkeet@op.fi

S-PANKKI

Sopimusasiat	S-Pankin sähköiset palvelut (yhteydenotot sähköpostitse tai puhelimitse)
Tunnukset ja avaimet	Toimitetaan sopimuksessa mainitulle yhteyshenkilölle
Asiakasneuvonta ja tekniset ongelmat	<ul style="list-style-type: none">• Puh. 010 76 5800 (0,0821 €/puhelu + 0,119 €/min)
Sähköposti	e-palvelut@sok.fi

28.3.2011

SAMPO PANKKI

Sopimusasiat	Sampo Pankin konttorit aukioloaikoina tai puh. 0100 2580 (pvm/mpm), ma-pe klo 8 - 17
Tunnukset ja avaimet	Toimitetaan levykkeellä postitse sinetöidyssä paketissa
Asiakasneuvonta ja tekniset ongelmat	<ul style="list-style-type: none">• Henkilöasiakkaat 0200 2589 (pvm/mpm), ma-pe klo 9 -18• Yritysiasiakkaat 0100 2580 (pvm/mpm), ma-pe klo 8 -17
Sähköposti	Yritysiasiakkaat voivat lähettää viestin asiakastukeen verkkopankin kautta suojatussa ympäristössä

AKTIA, SÄÄSTÖPANKIT JA PAIKALLISOSUUSPANKIT

Sopimusasiat	Oma pankki
Tunnukset ja avaimet	Noudetaan pankista
Asiakasneuvonta ja tekniset ongelmat	<ul style="list-style-type: none">• Puh. 0100 4052 (1,17 e/min + pvm)
Sähköposti:	info@samlink.fi

TAPIOLA PANKKI

Sopimusasiat	Yritysten maksuliikennepalvelut
Tunnukset ja avaimet	Toimitetaan sopimuksessa mainitulle yhteyshenkilölle
Asiakasneuvonta ja tekniset ongelmat	<ul style="list-style-type: none">• Henkilöasiakkaat 01019 5102 (ma-pe)
Sähköposti	tunnistuspalvelu@tapiola.fi

ÅLANDSBANKEN

Sopimusasiat	Oma konttori
Asiakastunnus	Toimitetaan sopimuksen yhteydessä pankin konttorissa. Tarkisteavain postitetaan sopimuksessa mainitulle yhteyshenkilölle.
Asiakasneuvonta ja tekniset ongelmat	Contact Center -asiakaspalvelu <ul style="list-style-type: none">• Suomeksi: 0204 292920• Ruotsiksi: 0204 292910• Pankkipäivinä ma-to 8.40 - 16.30, pe 9.30 - 16.30
Sähköposti	contactcenter@alandsbanken.fi

28.3.2011

LIITE 2 ENSITUNNISTAMISESSA KÄYTETTÄVÄT ASIAKIRJAT

Pankit noudattavat asiakkaan tunnistamisessa mm. rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annettua lakia (503/2008) ja Finanssivalvonnan antamaa standardia 2.4 asiakkaan tuntemisesta ja tunnistamisesta. Finanssialan Keskusliitto on laatinut jäsenyhteisöille ohjeen Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen ja selvittäminen, jossa on kuvattu henkilöllisyyden todentamisessa käytettävät asiakirjat. Tupas-tunnistuspalvelussa käytettävien pankkitunnusten osalta ensitunnistamisessa noudatetaan vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annettua lakia (617/2009) ja Viestintäviraston määräystä 8C/2010.

Pankkikohtaisissa tunnistusperiaatteissa hyväksyttävät asiakirjat on lueteltu maittain.

Ensitunnistamisessa käytettävä voimassa oleva asiakirja	Maa, jonka viranomaisen myöntänyt	Pankkitunnukset, joita käytetään Tupas-palvelussa	Pankin muut palvelut
Kuvallinen KELA-kortti	Suomi	ei hyväksytä	hyväksytään
Ajokortti	Suomi	jos myönnetty 1.10.1990 jälkeen voidaan hyväksyä pankkikohtaisella päätöksellä ja jos ei ole merkintää vaihdosta maasta toiseen	hyväksytään
	Euroopan talousalueen jäsenvaltio	jos myönnetty 1.10.1990 jälkeen voidaan hyväksyä pankkikohtaisella päätöksellä ja jos ei ole merkintää vaihdosta maasta toiseen	ei hyväksytä
Henkilökortti	Suomi	hyväksytään	hyväksytään
	Euroopan talousalueen jäsenvaltio, Sveitsi tai San Marino	hyväksytään jos matkustusasiakirja ja aitous arvioitavissa julkisista lähteistä	hyväksytään jos matkustusasiakirja ja aitous arvioitavissa julkisista lähteistä
	Muu	ei hyväksytä	hyväksytään jos matkustusasiakirja ja aitous arvioitavissa julkisista lähteistä
Passi	Euroopan talousalueen jäsenvaltio, Sveitsi tai San Marino	hyväksytään	hyväksytään jos aitous arvioitavissa julkisista lähteistä
	Muu	voidaan hyväksyä pankkikohtaisella päätöksellä	hyväksytään jos aitous arvioitavissa julkisista lähteistä
Muukalaispassi	Suomi	hyväksytään jos ei ole merkintää ettei henkilöllisyyttä ole pystytty varmentamaan	hyväksytään jos ei ole merkintää ettei henkilöllisyyttä ole pystytty varmentamaan
Pakolaisen matkustusasiakirja	Suomi	hyväksytään jos ei ole merkintää ettei henkilöllisyyttä ole pystytty varmentamaan	hyväksytään jos ei ole merkintää ettei henkilöllisyyttä ole pystytty varmentamaan